

Мистецтво жити в невизначених умовах

Інна КОНДРАТЕЦЬ,

канд. пед. наук, старша викладачка
кафедри дошкільної освіти,
Педагогічний інститут Київського університету
імені Бориса Грінченка

Що таке життя “в епоху змін”, і які виклики ми маємо гідно прийняти, аби здобути перемогу і зберегти себе та своїх дітей? Які риси, уміння та навички необхідно сформувати якнайшвидше? Про це, а також про реальні кроки, які педагоги можуть зробити вже сьогодні, аби захистити своїх вихованців у надзвичайних ситуаціях, пов’язаних із війною, розмірковує авторка.

ЧИТАЙТЕ У СТАТТІ

- ✓ Які навички необхідні педагогам і дітям під час війни?
- ✓ Що таке румінація і як її подолати?
- ✓ Як підготувати вихованців до дій у надзвичайних ситуаціях?

Життя — дивовижний тренажер, який примушує нас активно вправлятися в тому, що ми так ретельно обходимо, намагаючись не думати, не планувати, емоційно не проживати.

Ніхто спеціально не готував нас жити в “епоху змін”. Пам’ять охоче підкине з десятків афоризмів на кшталт “Хочеш миру — готуйся до війни”, проте... Звісно, миру ми завжди прагнули і прагнемо, а от думати про війну вперто не бажали.

Зрештою ми опинилися там, де опинилися. Наразі з’ясування причин і пошук винних усіх рівнів та рангів лише забиратиме силу духу й віру, необхідні нам для перемоги. Тож іще раз пригадаємо слова австрійського філософа, психіатра і невролога Віктора Франкла:

“Першими ламалися ті, хто вірив, що все от-от закінчиться. Після них — ті, хто не вірив у те, що це взагалі колись закінчиться. Вижили ті, хто фокусувався на своїх діях, без очікувань стосовно того, що може чи не може статися.”

Ми всі вже зрозуміли, що під час війни *кожен має робити те, що вміє робити найкраще*. Зокрема освітяни повинні формувати у вихованців відповідні цінності, розвивати вміння та навички, передавати досвід і знання попередніх поколінь. Два роки, пов’язані з ковідом і дистанційним форматом взаємодії з дітьми, шість місяців війни оголили істину: *інформаційний складник — далеко не найголовніший в освіті дітей*.

Як для педагогів, так і для вихованців на передній план сьогодні виходять розвиток емпатії та здатності до вольової саморегуляції, уміння розуміти власні емоції, слухати й чути, відчувати себе частиною команди, уважність до потреб одне одного.

Якщо ми не навчилися цього за мирних часів, віддаючи перевагу інтелектуальним показникам, то зараз варто опанувати ці життєво необхідні навички.

НАВИЧКИ, ПОТРІБНІ ПЕДАГОГУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Перш ніж стати опорою для вихованців, педагоги мають віднайти власну внутрішню опору. А для цього варто розвивати в собі три важливі навички.

Тримати емоційний тон

Найскладніше під час війни — *уникати емоційних “гойдалок”*. Кожен із нас намагається тримати

Дошкільне виховання

Журнал, що єднає і надихає
українське дошкілля

Професійний розвиток

- Актуальні теми
- Науково-методичні матеріали
- Нові освітні технології
- Нормативна база

Психологічна підтримка

- Ідеї, що надихають
- Відновлення ресурсу
- Розвиток творчості

Готові матеріали для роботи з дітьми

- Розробки занять
- Добірки ігор
- Сценарії свят і розваг
- Е-додатки: роздруківки, музичний супровід тощо

Час передплатити журнал на наступні місяці!

Передплачуйте як вам зручно:

• На сайті журналу "Джміль"
зі знижкою:
jmil.com.ua/peredplata

• На Укрпошті:
індекс
74140

• Для читання онлайн:
[journals.ua/prof/
doshkilne_vyhovannya](http://journals.ua/prof/doshkilne_vyhovannya)

Долучайтесь до ФБ-сторінки і спілкуйтеся з колегами:
facebook.com/doshkilne.vyhovannya